

[Landbrugsministeren.]

Til den nævnte Fortrinsret knyttes forskellige Betingelser. Først og fremmest skal der fra Kommunalraadet indhentes Erklæring om,

„at det er nødvendigt for den paagældende Ejendoms Forsyning med tilstrækkelig Saasæd, Frø og Kunstgødning, at den af vedkommende Landbruger bestilte Mængde af Saasæd, Frø og Kunstgødning staar i passende Forhold til Ejendommens Størrelse og den anvendte Driftsmaade, og at den af Sælgeren forlangte Pris maa anses for rimelig. Endvidere skal der foreligge en af vedkommende Landbruger paa Tro og Love afgiven Erklæring om, at den bestilte Mængde af Saasæd, Frø og Kunstgødning vil blive tilført Ejendommen og udelukkende anvendt paa dens Jorder.“

Fortrinsretten, som skal stiftes ved et Pantebrev, gaar forud for andre Prioriteter, men selvfølgelig kun for saa vidt det drejer sig om Høsten, saaledes som det er fastsat i Lovforslagets § 1. Det er forbudt den paagældende Landmand, som faar disse Varer paa Kredit, at sælge enten hele Høsten eller Dele af Høsten i det Tidsrum, Lovforslaget omhandler, uden Panthaverens Samtykke.

Det ifølge Pantebrevet skyldige Beløb forfalder til Betaling den 1. Oktober 1932, og Fortrinsretten bortfalder den 1. December 1932; i det Tidsrum kan Kreditor selv bestemme, naar han vil gøre Udlæg, hvis Landmanden ikke betaler Pengene. Naar der er fastsat et Tidsrum af to Maaneder, er det sket af Hensyn til de Landmænd — og det er de fleste —, som opfodrer deres Høst, og for hvem det derfor vil være vanskeligt i Løbet af kort Tid efter Høsten at skaffe de nødvendige Penge til Indfrielse af disse Laan. De faar altsaa en kortere Tid til at skaffe Pengene til Veje, saa at de kan affinde sig med Kreditorerne. For at imødekomme de paagældende Landmænd er det ogsaa bestemt, at de omhandlede Pantebreve kan skrives paa ustemplet Papir.

Man kan selvfølgelig nære nogen Betænkkelighed ved at gaa ind i en saadan ekstraordinær Lovgivning, men som Forholdene foreligger, tror jeg, man fra alle Sider maa erkende, at det er rigtigst at indføre de her nævnte Bestemmelser. De vil gavne en Række Landbrugere og sikre Kreditorerne deres Penge; ingen har Skade af den foreslaaede Ordning, og Samfundet som saadant er i højeste Grad interesseret i, at de Arbejder, der skal foretages til Foraaret, bliver udført bedst muligt, at Jorden bliver

besaaet, ikke alene med Korn, men ogsaa med Frø, og at der tilføres Jorden den nødvendige Kunstgødning, for at Høsten kan blive saa stor som muligt.

Med disse Ord anbefaler jeg Lovforslaget til Vedtagelse i det høje Landsting.

Johs. Clausen: Det foreliggende Forslag til Lov om Fortrinsret i Høsten for Aaret 1932 for Gæld, der stiftes af Ejere og Brugere af Landbrugsejendomme til Anskaffelse af Saasæd, Frø og Kunstgødning, er enstemmigt vedtaget i Folketinget, og mit Parti har der givet Lovforslaget sin Tilslutning. Dette Lovforslags Fremkomst viser os de abnorme økonomiske Forhold, der for Tiden hersker i Landbruget, og det er kun i Betragtning af de fortvivlede Forhold, der er til Stede, at vi kan give Lovforslaget vor Tilslutning, idet vi indenfor mit Parti er noget betænkkelige ved stadig at give Fortrinspanteret forud for det i Ejendommen allerede indestaaende Førstepant; i Gentagelsestilfælde finder vi, det kan rumme en betydelig Fare.

Man kunde spørge: Er der her Tale om et Besaaingsspørgsmaal eller om Hjælp til de vanskeligt stillede Jordbrugere? Jeg mener, der er Tale om begge Dele. Samfundet har Interesse i, at Jorden bliver forsvarligt tilsaaet. Alle vi, som er kendt ude paa Landet, ved, at mange Jordbrugere i dette Foraar vil faa betydelige Vanskeligheder ved at skaffe den fornødne Saasæd, Frø og Kunstgødning. Ogsaa for de handlende mener jeg, at denne Lov i nogen Maade vil betyde en Betyggelse. I denne Forbindelse vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at med den skrappe Kreditindskrænkning, som praktiseres af Nationalbanken, vil der sandsynligvis for adskillige Indkøbsforretninger og handlende, saaledes som Forholdene i Øjeblikket udvikler sig, være ret stor Vanskelighed forbundet med at give den fornødne Kredit, og jeg vil haabe, at Ministeriet har sin Opmærksomhed henvendt herpaa, for jeg tror, at som Kreditindskrænkningen praktiseres for Tiden, vil det være meget vanskeligt for adskillige Købmænd at yde Kredit, hvis Krav om baade Frø og Gødning og Saasæd fremsættes af mange Landmænd i det kommende Foraar.

Forslagets Enkeltheder skal jeg ikke gaa nærmere ind paa, og jeg har ikke særlige Bemærkninger at gøre til de enkelte Paragraffer. Fra mit Parti giver vi dette Forslag vor Tilslutning ud fra den Betragtning, at der er Tale om en ren Undtagelseslov og en Lov, der kun gælder for det